

СИЛАБУС
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ШКОЛИ”

Лектор курсу			СВИСТУН Валентина Іванівна, доктор педагогічних наук, професор		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу на платформі ДН		e-mail: vis0902@ukr.net; сторінка курсу на платформі ДН https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=1836	
Галузь знань			01 “Освіта/Педагогіка”		Рівень вищої освіти		другий (магістерський)	
Спеціальність			017 “Фізична культура і спорт”		Семестр		1-й, 2-й навчальний збір	
Освітня програма			“Фізичне виховання і спорт у Збройних Силах – М”		Тип дисципліни		Обов’язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських та групових занять	Практичних занять		Підсумковий контроль	Самостійна підготовка
	5	150	12	10	2		4	122

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв’язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню		“Теорія і методика фізичного виховання”
Мета курсу:	оволодіння теоретичними знаннями з професійної педагогіки, організаційно-методичними навичками та уміннями з організації освітнього процесу у ВВНЗ та процесу бойової підготовки у військах	

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Фахові компетентності (ФК)
ЗК-1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ФК-1. Здатність аналізувати актуальні проблеми у сфері фізичної культури і спорту. ФК-3. Здатність проектувати, організовувати та аналізувати науково-педагогічну діяльність з дисциплін предметної області у закладах вищої освіти. ФК-7. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту ФК-8. Здатність визначати суперечності та прогалини у наявній системі знань з функціонування та розвитку сфери фізичної культури і спорту ФК-9. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту, визначати перспективи подальших наукових пошуків

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН-7. Використовувати сучасні методи самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії.
ПРН-11. Демонструвати знання нормативно-правової бази науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.
ПРН-12. Розробляти науково-методичне забезпечення дисциплін предметної області та проводити різні види навчальних занять у закладах вищої освіти.
ПРН-14. Розуміти та дотримуватися вимог академічної доброчесності та не допускати їх порушення під час навчання та наукової роботи.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
<p>Тема 1. Педагогіка вищої військової школи, її предмет і завдання Знати: історичні передумови становлення педагогіки ВВШ; предмет, завдання, функції педагогіки вищої військової школи; основні категорії та поняття педагогіки вищої військової школи; структура вищої військової освіти. Вміти: застосовувати знання, вміння та навички в процесі організації освітнього процесу у ВВШ та військових частинах Рекомендовані джерела: 1-10</p>	Лекція 1	12	Лекція-візуалізація, експрес-опитування слухачів
	Семінар 1		Виклад матеріалу з використанням інформативно-доказового й пояснювально-ілюстративного методів, навчальна дискусія, експрес-опитування слухачів
			Усне опитування, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, дискусія за темою доповіді.
<p>Тема 2. Основи дидактики вищої військової школи Знати: основні категорії дидактики вищої військової школи; принципи навчання військовослужбовців; особливості навчального процесу у вищій військовій школі; основні компоненти військово-дидактичного процесу; основні принципи планування військово-дидактичного процесу. Вміти: застосовувати знання, вміння та навички в процесі організації освітнього процесу у ВВШ та військових частинах Рекомендовані джерела: 1-10</p>	Лекція 2	24	Лекція-візуалізація, експрес-опитування слухачів
	Семінар 2		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, дискусія за темою доповіді.
<p>Тема 3. Педагогічні технології та методи навчання у вищому військовому навчальному закладі Знати: класифікація педагогічних технологій; дидактичні можливості нових інформаційних технологій; класифікація методів навчання; традиційні методи навчання у вищій військовій школі; активні методи навчання Вміти: застосовувати знання, вміння та навички в процесі організації освітнього процесу у ВВШ та військових частинах Рекомендовані джерела: 1-10</p>	Лекція 3	24	Лекція-візуалізація, експрес-опитування слухачів
	Семінар 3		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, дискусія за темою доповіді.
	Практичне заняття 1		Оволодіння методичними навичками та вміннями проведення занять
	Лекція 4		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, дискусія за темою доповіді.
	Семінар 4		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, дискусія за темою доповіді.
<p>Тема 4. Суб'єкти навчального процесу ВВШ Знати: курсанство як особлива соціально-психологічна група; типологічні особливості курсантів у навчально-виховному процесі вищого військового навчального закладу; структура професійної діяльності викладача; професійні та особистісні якості викладача; педагогічна культура викладача ВВШ. Вміти: застосовувати знання, вміння та навички в процесі організації освітнього процесу у ВВШ та військових частинах Рекомендовані джерела: 1-10</p>	Лекція 5	10	Лекція-візуалізація, експрес-опитування слухачів
	Семінар 4		Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, дискусія за темою доповіді.
	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування слухачів
	Практичне заняття		Оволодіння навичками та вміннями лекторської майстерності та мистецтвом володіння курсантською аудиторією.

<p>Тема 1. Педагогіка вищої військової школи, її предмет і завдання Тема 2. Основи дидактики вищої військової школи. Тема 3. Педагогічні технології та методи навчання у вищому військовому навчальному закладі. Тема 4. Суб'єкти навчального процесу ВВНЗ</p>	<p>2</p> <p>Самостійна робота</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зародження і розвиток вищої військової школи в Україні. 2. Військова освіта як система, процес, результат, цінність 3. Принципи побудови системи вищої військової освіти в Україні.. 4. Специфіка принципів навчання у вищій військовій школі. 5. Особливості навчального процесу у вищій військовій школі 6. Зміст навчання військовослужбовців. 7. Форми організації навчання військовослужбовців. 8. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності військовослужбовців 9. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз. 10. Вербальні методи навчання.. 11. Види самостійної роботи курсантів (слухачів). 12. Лекційні неімітаційні активні методи навчання 13. Семінарські неімітаційні активні методи навчання 14. Ігрові імітаційні методи навчання 15. Комунікативна культура викладача ВВНЗ, її зміст та структура.
--	-----------------------------------	---

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- мультимедійний проектор

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Військова педагогіка у професійній діяльності офіцера і сержанта: навч. посіб. Част І «Загальні основи педагогіки та військова дидактика»; О. В. Бойко, Л. В. Коберський, В. М. Кожевніков та ін. Львів: АСВ, 2012. 448 с.
2. Військова психологія і педагогіка : [підручник / авт. кол. Л. А. Снігур, О. А. Хижняк, Є. М. Подтергера, Е. І. Сарафанюк, К. П. Аветісян, О. Ю. Булгакова] ; за заг. ред. Л. А. Снігур. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2010. 576 с.
3. Заболотний О.А., Свистун В.І. Тренінг психолого-педагогічної майстерності майбутніх викладачів: метод. реком. для студентів ОКР „Магістр” спеціальність 8.000005 «Педагогіка вищої школи». Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2010. 51 с.
4. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
5. Наказ Міністра оборони України від 09.01.2020 р. № 4 «Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти».
6. Організаційно-методичні вказівки для розробки освітньо-професійних програм, програм та робочих навчальних програм з навч. дисц. “ФВСФП” для к/с ВВНЗ / Укл. Г. І. Сухорада / за ред. Д.С. Грищенка, Ю.С. Фіногенова. Київ : МО України, 2016. 60 с.
7. Педагогічні аспекти викладання фахових дисциплін у ВВНЗ: навч.-метод. посіб. / Осьодло В. І., Карпова-Чемерис Л. І., Марценківський В. Т. та ін. Київ : НУОУ, 2011. 240 с.
8. Свистун В. І. Теорія і методика викладання фізичного виховання : метод. реком. Київ : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. 60 с.
9. Фізична підготовка у військах. Практичні рекомендації / за заг. ред. О. В. Петрачкова. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : НАОУ імені Івана Черняховського, 2017. 272 с.
10. Ягупов В. В. Військова дидактика: навч. посіб. Київ : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2000. 400 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій, групових, семінарських і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних та групових занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо слухач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації слухач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату слухач отримує за завдання 0 балів. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни слухач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.
--

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання слухачем 30 балів у сукупності за всіма темами дисципліни

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• присутність на заняттях (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	за кожне відвідування 0,5 бала
	• участь у експрес-опитуванні	за кожну правильну відповідь 0,25 бала
	• доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді), підготовка реферату	за кожну презентацію (реферат) максимум 3 бали
	• усне опитування, тестування	за кожну правильну відповідь 0,5 бала
	• участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання	за кожну правильну відповідь 2 бали
	• участь у діловій грі	за кожну участь 1 бал
РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ	1. Рубіжний контроль № 1 “Особливості навчального процесу у вищій військовій школі”	максимальна оцінка – 15 балів
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських та Міжнародних конкурсах наукових робіт за спеціальністю, створення кейсів тощо.	максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ (екзамен)	Метою диференційованого заліку є контроль сформованості практичних навичок та загальних й фахових компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Диференційований залік проходить складається з трьох частин: теоретичної, методичної та практичної.	30 балів

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Слухач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни, аналізувати та спів ставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи з даної дисципліни. Під час проведення практичних занять, виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в програмі навчальної дисципліни. Власні пропозиції слухача в оцінках і вирішенні практичних завдань підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав під час вивчення інших дисциплін, а також	Відмінно / А

	бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або слухач проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	знання, набуті під час самостійного поглибленого вивчення питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	
80-89	Слухач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи з даної дисципліни. За час навчання під час проведення практичних занять, виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	Достатній Забезпечує здобувачу вищої освіти самостійне вирішення основних практичних завдань в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті під час вивчення дисципліни.	Дуже добре / В
65-79	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати під час вирішення типових практичних завдань, однак допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та давати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення під час проведення практичних занять, виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом програми навчальної дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / С
55-64	Слухач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою навчальної дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / D
50-54	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі навчальної дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, слухач з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Достатньо / E
35-49	Слухач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни слухач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у нього відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації завдань, що формуються під час вивчення дисципліни.	Незадовільно з можливістю повторного складання) / FX <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимог програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Слухач не допущений до здачі диференційованого заліку.	Незадовільний Слухач не підготовлений до самостійного вирішення завдань, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / F

			<i>В залікову книжку не представляється</i>
--	--	--	---